

Sag C-98/24**Anmodning om præjudiciel afgørelse****Dato for indlevering:**

6. februar 2024

Forelæggende ret:

Obvodní soud pro Prahu 1 (Tjekkiet)

Afgørelse af:

29. januar 2024

Procesdeltagere:

L.P.

A.K.

R.K.

R.F. von K.-K.

[.....]

Anmodning om EU-Domstolens præjudicielle afgørelse**Forelæggende ret:**

Obvodní soud pro Prahu 1 (distriktsdomstolen i Prag 1, Den Tjekkiske Republik), [...] på hvis vegne en bemyndiget tilsynsførende dommer [...], notar i Prag [...], Den Tjekkiske Republik, handler.

Hovedsagens genstand:

1. Arveladeren L.K., var bosat i P., Den Tjekkiske Republik på tidspunktet for sin død den 24. august 2022. På grundlag af vidneudsagn fra deltagerne i sagen og dokumenter (udskrifter fra tyske civilstandsregistre) har retten fastslået, at arveladeren var enkemand og havde to børn, døtrene E.D. og N.K., samt børnebørnene A.K., R.K. og R.F. von K.-K., der er børn af N.K.

2. Ved en gennemgang af Evidence právních jednání pro případ smrti (registret over retlige dispositioner ved dødsfald), som Notářská komora České republiky (Notarkammeret i Den Tjekkiske Republik, Tjekkiet), administrerer, er det blevet muligt at fastslå, at arveladeren efterlod to dødsdispositioner:
 - en erklæring om arveløsgørelse indgivet på et officielt dokument (notardokument) udarbejdet af JUDr. I.S., notar i P., den 23. juni 2015, nr. NZ 149/2015; set fra et tjekkisk retsperspektiv (i bred forstand af dette begreb) var det en slags dødsdisposition (jf. R. Fiala, L., Drápal m.fl., *Občanský zákoník IV. Dědické právo* (artikel 1475– 1720). *Komentář*, udg. 2, Praha, C.H. Beck 2022, s. 62), der blev udfærdiget før forordning nr. 650/2012 havde retsvirkninger (forordning nr. 650/2012 gælder fra den 17. august 2015);
 - et testamente udarbejdet af Mgr. R.N., notar i P., den 20. december 2017, nr. NZ 563/2017 i form af et officielt dokument (notardokument), hvor en del af det officielle dokument også omfattede valg af den lov, der skulle finde anvendelse på arvespørgsmål i henhold til artikel 22, stk. 1, i forordning nr. 650/2012.
3. I anmodning af 30. november 2022 anførte repræsentanten for datteren N.K. og børnebørnene A.K., R.K. og R.F. von K.-K., at arveladeren, sammen med sin ægtefælle, E.K., født den 20. december 1927, død den 9. januar 2007, den 2. november 1999 ved notar Dr. J.F., i H., Forbundsrepublikken Tyskland, udarbejdede et fælles testamente (oprindeligt: »gemeinschaftliches Testament«) i overensstemmelse med den tyske civillovbog, også kendt som »Berlin testamente«. Efterfølgende blev dette fælles testamente delvist ændret ved en fælleserklæring fra ægtefællerne afgivet den 8. februar 2001 til Dr. J.F., notar i H., Forbundsrepublikken Tyskland. Ifølge datterens og børnebørnenes repræsentant var og er dette fælles testamente i den ordlyd, der fremgår i den pågældende efterfølgende erklæring, herefter benævnt »ægtefællernes fælles testamente«, en gyldig erklæring om den sidste fælles vilje fra arveladeren og hans ægtefælle, E.K., der blev udfærdiget i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i tysk lovgivning. Repræsentanten for datteren N.K. og børnebørnene A.K., R.K. og R.F. von K.-K. fremlagde i anmodning af 30. november 2022 yderligere indhold af ægtefællernes fælles testamente og bestemmelserne i BGB (den tyske civillovbog), og han gjorde gældende, at arveladeren og hans ægtefælle klart begrænsede dispositionsfriheden (på tysk kaldet »Testierfreiheit«) i forbindelse med, at en af dem dør. Ifølge repræsentanten kunne den ene arvelader, efter den anden arveladers død, kun ændre kredsen af arvingerne ved at udpege en af de personer, der blev angivet i ægtefællernes fælles testamente og kunne derfor kun vælge mellem døtrene af arveladerne, altså N.K. og E.D. og deres børn. Repræsentanten for N.K. og

børnebørnene A.K., R.K. og R.F. von K.-K. fremførte således den såkaldte bindende virkning, hvis konsekvens er en varig regulering af retsforholdet mellem arveladere, der opretter et fælles testamente, som efter den første ægtefælles død ikke kan ændres på anden måde end angivet i ægtefællernes fælles testamente.

4. Den forelæggende ret konkluderede i sin afgørelse i sag nr. 37 D 227/2022–118, som efterfølgende blev appelleret, at de tjekkiske domstole havde kompetence til at træffe afgørelse om arven i henhold til artikel 4, i forordning nr. 650/2012, og at lovgrundlaget for den stedlige kompetence er artikel 98 stk. 1, litra a), [Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (lov nr. 292/2013 om særskilt domstolsbehandling)]. Retten påpegede endvidere, at i henhold til artikel 22, stk. 1, i forordning nr. 650/2012, er det den tjekkiske lovgivning, der regulerer alle sager vedrørende arv.
5. Den forelæggende ret nægtede arveladerens datter, N.K., ret til fortsat at deltage i behandling af arvesagen, idet retten besluttede, at sagen fremover kun skulle behandles med L.P's deltagelse, som arveladerens eneste arving i henhold til testamentet oprettet den 20. december 2017.
6. Som følge af en appel iværksat af datteren N.K. og børnebørnene A.K., R.K. og R.F. von K.-K., stadfæstede appeldomstolen delvist den forelæggende rets afgørelse (i forhold til den del af konklusionen, der vedrører datteren N.K's manglende søgsmålskompetence i sagen) og herudover ophævede appeldomstolen afgørelsen og hjemviste sagen til retten i første instans til fornyet behandling.
7. Appeldomstolen henviste til artikel 26, stk. 2, i forordning nr. 650/2012 (Hvis en person har habilitet til at foretage en dødsdisposition i henhold til den lov, der finder anvendelse i medfør af artikel 24 eller artikel 25, berører en efterfølgende ændring af den lov, der finder anvendelse, ikke vedkommendes habilitet til at ændre eller tilbagekalde en sådan disposition). På denne baggrund forklarede appeldomstolen følgende: Arveladerens retsevne (retlige mulighed) til at ændre eller tilbagekalde den del af det fælles testamente, hvori arveladeren har udpeget sine børnebørn som sine arvinger (i tilfælde af, at hans ægtefælle døde først), er således ubetinget underlagt tysk ret og ikke tjekkisk ret [...]. Ifølge appeldomstolen er denne konklusion ikke i strid med Magdalena Pfeifers synspunkt (M. Pfeifer, Dědický statut – právo rozhodné pro přeshraniční dědické poměry, Praha, Wolters Kluwer ČR 2017, s. 173). Efter appeldomstolens vurdering indebærer ovennævnte synspunkt ikke andet for de faktiske omstændigheder i den foreliggende sag, end det forhold, at hvis arveladeren var i stand til, under den »valgte« (jf. artikel 83, stk. 4, i forordning nr. 605/2012) tyske lov, at oprette et fælles testamente, er han berettiget til på ethvert efterfølgende tidspunkt at ændre eller

tilbagekalde denne disposition i overensstemmelse med tysk ret, uanset bestemmelserne i enhver anden lov, som finder anvendelse (bemærk: dette er den lov, som finder anvendelse på alle forhold vedrørende arvesagen) på tidspunktet for ændring eller tilbagekaldelse af dispositionen, dvs. uanset bestemmelserne i tjekkisk lov, som arveladeren efterfølgende har valgt. Ifølge appeldomstolen gør det forhold, at bestemmelserne i tjekkisk lov ikke alene forbød arveladeren at tilbagekalde arvinger, hvilket er indsat i det fælles testamente, men tillod også en sådan tilbagekaldelse uden nogen begrænsninger (i modsætning til tysk ret), hvorfor dette på ingen måde kan afgøre spørgsmålet om anvendelsen af tysk ret til at ændre eller tilbagekalde et fælles testamente.

8. Appeldomstolen pålagde retten i første instans (efter bevisførelse om indholdet af tyske bestemmelser) at fastlægge, om (og eventuelt hvilke betingelser, der skal være opfyldt) det i henhold til tysk ret er muligt at udelukke virkningerne af den del af ægtefællernes fælles testamente, der indeholder dispositioner om at udnævne børnebørnene A.K., R.K. og R.F. von K.-K, som arveladerens arvinger, på den måde, som arveladeren har gjort det i erklæringen om arveløsgørelsen af 23. juni 2015 og testamentet af 20. december 2017. Først da vil det være muligt at løse tvisten om arveretten mellem arvingen i henhold til testamente af 20. december 2017, dvs. mellem L.P., og arveladerens børnebørn [...]. Virkningerne ved at udnævne L.P. som arving efter arveladeren i testamente af 20. december 2017 og virkningerne ved at arveløsgøre børnebørnene A.K., R.K. og R.F. von K.-K. i dokumentet af 23. juni 2015 skal vurderes i overensstemmelse med tysk ret.

Genstanden og retsgrundlaget for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Den forelæggende ret har forelagt tre præjudicielle spørgsmål. **Det første spørgsmål** vedrører definitionen af begrebet »dødsdisposition«. Skal artikel 3, stk. 1, litra d) i forordning nr. 650/2012 eller artikel 83, stk. 3 og 4, og artikel 3, stk. 1, litra d), i forordning nr. 650/2012 fortolkes således, at begrebet »dødsdisposition« også omfatter en erklæring om arveløsgørelse? Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, vedrører **det andet spørgsmål** fortolkningen af, hvilken lov der skal gælde for arven, hvis arveladeren inden den 17. august 2015 havde foretaget flere dødsdispositioner og havde mere end ét statsborgerskab. Det tredje spørgsmål vedrører fortolkningen af artikel 26, stk. 2, i forordning nr. 650/2012, dvs. i hvilket omfang denne bestemmelse, når der er sket en senere ændring af den lov, der finder anvendelse i sagen, udelukker muligheden for, at en person senere kan ændre eller tilbagekalde en dødsdisposition.

Præjudicielle spørgsmål

1. Skal artikel 83, stk. 3 og 4, i forordning nr. 650/2012 sammenholdt med artikel 3, sk. 1, litra d), i forordning nr. 650/2012 fortolkes således, at en dødsdisposition også kan omfatte en erklæring om arveløsgørelse?
2. Hvis det første spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 83, stk. 4, i forordning nr. 650/2012 fortolkes således, at hvis arveladeren inden den 17. august 2015 skriftligt traf flere dødsdispositioner, som var i overensstemmelse med lovgivningen i den stat, hvis lovgivning arveladeren kunne have valgt i henhold til forordning nr. 650/2012, er den lov, der anses for valgt som den lov, der skal finde anvendelse på arven, den lov, i henhold til hvilken arveladeren senest den 17. august 2015 traf en dødsdisposition?
3. Skal artikel 26, stk. 2, i forordning nr. 650/2012 fortolkes således, at hvis arveladeren var begrænset i sin mulighed for at træffe dødsdispositioner før den 17. august 2015 i overensstemmelse med den lov, der regulerede alle forhold vedrørende arv efter den pågældende, og hvis betingelserne for udøvelsen af dennes dispositionsevne som følge af en senere ændring af denne lov, blev ændret, er arveladeren fortsat begrænset i sin mulighed for at disponere i overensstemmelse med den lov, som fandt anvendelse på tidspunktet for indgåelsen af aftalen om arv, og ville denne finde anvendelse på arven efter arvelader ved dennes død, uanset at arveladeren i henhold til den lov, der gælder for alle forhold vedrørende arven efter den pågældende på dødsdagen, var berettiget at opløse (tilbagekalde eller ændre) aftalen om arv?

Relevante EU-retlige forskrifter:

Artikel 19, stk. 3, litra b), TEU

Artikel 267, litra b), første afsnit, TEUF

Artikel 3, stk. 1, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU), nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis (herefter: »forordning nr. 650/2012«).

Artikel 26, stk. 2, i forordning 650/2012

Artikel 83, stk. 3 og 4, i forordning 650/2012.

Relevante nationale retsfor skrifter:

Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, (lov nr. 91/2012 om international privatret), artikel 2 a og artikel 73 a.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (ObčZ) (lov nr. 89/2012 civillovbogen) (herefter: »den tjekkiske civillovbog«), artikel 1476, artikel 1491–1497, artikel 1537 a, artikel 1538, artikel 1576, artikel 642, artikel 1643, artikel 1646.

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, (lov nr. 292/013 om særskilt domstolsbehandling, herefter »lov nr. 292/2013«), artikel 1, artikel 2, litra f), artikel 3, stk. 1, artikel 98, stk. 1, litra a), artikel 100, artikel 101, artikel 103, artikel 110, artikel 113, artikel 138, artikel 169.

Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), [(lov nr. 358/1992 om notarer og deres virksomhed), (notarloven) (herefter: »lov nr. 358/1992«)] artikel 4, artikel 7, artikel 8, artikel 13, artikel 35b.

Vyhláška č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy (bekendtgørelse nr. 37/1992 om procesreglementet for byretter og landsretter, herefter »bekendtgørelse nr. 37/1992«) artikel 90.

Relevant national litteratur:

M. Pfeifer, *Dědický statut – právo rozhodné pro přeshraniční dědické poměry*, Praha, Wolters Kluwer ČR 2017

R. Fiala, L., Drápal i in., *Občanský zákoník IV. Dědické právo (§ 1475–1720). Komentář*, udg. 2, Praha, C.H. Beck 2022

Kort fremstilling for begrundelsen for forelæggelsen

Den forelæggende ret anmoder om en præjudiciel afgørelse, da den har konkluderet, at en afgørelse om fortolkning eller gyldighed af EU-retten er nødvendig for, at den kan afsige sin dom. Ifølge den forelæggende ret har vi ikke at gøre med det såkaldte *acte clair* eller *acte éclairé* i henhold til Domstolens dom af 6. oktober 1982, Srl CILFIT og Lanificio di Gavardo SpA, C-283, ECLI:EU:C:1982:335.

Vedrørende det **første** præjudicielle spørgsmål:

1. Ifølge den tjekkiske civillovbog er en dødsdisposition i begrebets snævrere betydning en aftale om arv, et testamente og tillæg (artikel 1491 i den tjekkiske civillovbog), hvorimod et fælles testamente udtrykkeligt er udelukket (artikel 1496 i den tjekkiske civillovbog). Efter artikel 3, stk. 1, litra b), i forordning nr. 650/2012 kunne et fælles testamente behandles som en »aftale om arv«, og den østrigske øverste

domstol er også nået til lignende konklusioner (jf. Beschluss des Obersten Gerichtshofes af 29.6.2020, sag nr. 2 Ob 123 / 19f). Den tjekkiske doktrin inkluderer også arveladerens øvrige rettlige handlinger, hvorved han i dødsdispositioner, efter sin død, regulerer forhold, som ikke udtrykkeligt er nævnt i artikel 1491 i den tjekkiske civillovbog. Ud over testamentet, aftalen om arv og tillægget, omfatter disse forhold blandt andet en **erklæring om arveløsgørelse** (jf. R. Fiala, L., Drápal m.fl., *Občanský zákoník IV*, s. 62).

2. Den forelæggende ret finder, at en fornuftig, rimelig opfattelse, som også er i overensstemmelse med den almindeligt opfattede definition af på dødsdisposition er, at en arvelader træffer dispositioner, der skal gælde ved hans død,, enten positivt ved at udpege arvinger eller negativt ved at ophæve lovbestemte arvingers (sine børn, evt. videre efterkommere) ret til arve og deres ret til tvangsarv, og at m artikel 83, stk. 4, sammenholdt med artikel 3, stk. 1, litra d), i forordning nr. 650/2012 skal fortolkes således, at dødsdispositioner efter disse bestemmelser ikke blot omfatter et testamente, et fælles testamente eller en aftale om arv, men også en erklæring om arveløsgørelse (det samme kunne antages i henhold til artikel 83, stk. 3). Ifølge den forelæggende ret er en erklæring om arveløsgørelse et slags negativt testamente, hvor arveladeren udadtil udtrykker sin vilje om, at bestemte personer, der ellers ville arve efter ham ved lov, ikke skal arve. Der er tale om en situation, der ligner den, hvor arveladeren i sit testamente (et fælles testamente eller en aftale om arv) udpeger bestemte personer til at arve hans bo. Både i et testamente (et fælles testamente eller en aftale om arv) og i et negativt testamente (dvs. også i en erklæring om arveløsgørelse) overdrager arvelader succession, med andre ord **regulerer han (rets)forhold, der vil foreligge, efter hans død.**
3. Ifølge den tjekkiske doktrin og den tjekkiske civillovbog er definitionen på arveløsgørelse, at en person, der er berettiget til tvangsarv, fratages denne arv (fuldstændig arveløsgørelse) eller at begrænse hans ret til tvangsarv (delvis arveløsgørelse). I henhold til artikel 1643, stk. 1, i den tjekkiske civillovbog er tvangsarvinger arveladerens børn, og hvis børnene ikke arver, er deres efterkommere tvangsarvinger. Fra arveladers synspunkt kan arveløsgørelse forstås som en bestemt (endelig) foranstaltning (ultima ratio), hvorved arveladeren straffer sin (uværdige) efterkommer, der har udvist adfærd, der opfylder mindst én af de lovbestemte betingelser for arveløsgørelse (jf. R. Fiala, L., Drápal m.fl., *Občanský zákoník IV*, s. 388).
4. I artikel 3, stk. 1, litra d), i forordning nr. 650/2012 er det imidlertid tydeligt angivet, at dødsdispositioner udelukkende omfatter testamente, fælles testamente eller en aftale om arv; i denne opregning **mangler** for eksempel et tillæg eller en **erklæring om arveløsgørelse**. I artikel

83, stk. 3 og 4, i forordning nr. 650/2012 anvendes begrebet »dødsdisposition«. Derfor er det tvivlsomt, om begrebet »dødsdisposition« i overensstemmelse med ovennævnte artikel udelukkende skal forstås som de tre slags (typer) dødsdispositioner, der er nævnt i artikel 3, stk. 1, litra d), i forordning nr. 650/2012, og ingen af arveladerens øvrige juridiske handlinger, hvor han regulerer forholdene efter sin død, er omfattet af dette begreb. Den forelæggende ret finder det ulogisk, at begrebet »dødsdisposition« skulle omfatte et testamente (hvorved arvelader udnævner arvinger og eventuelt også legatarer), og samtidig ikke skulle omfatte en erklæring om arveløsgørelse (som er et slags negativt testamente), hvorved arveladeren fratager den lovmæssige arving den lovbestemte arv og retten til tvangsarv, da **arveladeren også på denne måde træffer dødsdispositioner.**

Vedrørende det andet præjudicielle spørgsmål:

1. Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, finder den forelæggende ret, at spørgsmålet om, hvilken lov der finder anvendelse på arven, endnu ikke er afklaret, hvis arveladeren har foretaget flere dødsdispositioner inden den 17. august 2015, og arveladeren har mere end ét statsborgerskab.
2. Arveladeren kunne træffe flere dødsdispositioner inden den 17. august 2015, og hvis han på det tidspunkt havde mere end ét statsborgerskab, kunne der være truffet dispositioner efter lovgivningen i mere end et af de lande, som han var statsborger i på det tidspunkt. Det er derfor naturligt, at der er et spørgsmål om, hvilken af disse love finder anvendelse på arven på tidspunktet for arveladerens død i henhold til artikel 83, stk. 4, i forordning nr. 650/2012. Den forelæggende ret lægger til grund, at den lov, der finder anvendelse på arven, bør være den nationale ret, i overensstemmelse med hvilken arveladeren sidst har foretaget en dødsdisposition før den 17. august 2015. Da arveladeren, L.K., sammen med sin ægtefælle, E.K., den 2. november 1999 oprettede et fælles testamente i overensstemmelse med tysk lov (for en tysk notar), og den 23. juni 2015 afgav arveladeren en erklæring om arveløsgørelse for en tjekkisk notar i overensstemmelse med tjekkisk lovgivning, betragtes tjekkisk lov som den lov, der finder anvendelse på arven i henhold til artikel 83, stk. 4, i forordning nr. 650/2012.

Vedrørende det tredje præjudicielle spørgsmål:

1. **På den ene side** er der en doktrinær fortolkning af den nævnte bestemmelse, især i Forbundsrepublikken Tyskland, ifølge hvilken bestemmelsens formål er at sikre retssikkerheden, og i lyset af dette formål bør denne bestemmelse også finde anvendelse på tilfælde, hvor

ændring af den lov, der finder anvendelse for arvesager, ikke berører arveladerens mulighed for at udfærdige en disposition, men der (kun) skete en ændring af betingelserne for udøvelsen af denne evne. Efter denne fortolkning bør loven, der skulle finde anvendelse på tidspunktet for den oprindelige dødsdisposition (på tidspunktet for oprettelsen af et fælles testamente), fortsat anvendes på tilbagekaldelse eller ændring af dødsdispositionen. På den anden side antager den forelæggende ret, at muligheden for at foretage dispositioner i henhold til artikel 26, stk. 2, i forordning nr. 650/2012 skal fortolkes således, at den udelukker virkningen af en senere ændring af den lov, der finder anvendelse, på personens habilitet til at ændre eller tilbagekalde en dødsdisposition. Dette betyder, at hvis arveladeren havde mulighed for at foretage en dødsdisposition, vil han altid kunne tilbagekalde eller ændre en sådan disposition på et senere tidspunkt.

2. Den forelæggende ret understreger først og fremmest, at artikel 26, stk. 2, i forordning nr. 650/2012 oprindeligt tog udgangspunkt i en situation, der var modsat situationen i den foreliggende arvesag. Der skulle være tale om en situation, hvor arveladeren, der var i stand til at foretage en dødsdisposition i overensstemmelse med den lov, der skulle finde anvendelse på dispositionstidspunktet, mistede habiliteten til at foretage en sådan disposition som følge af en ændring i denne lov, og derfor ikke ville være i stand til at tilbagekalde eller ændre sin disposition. Ifølge den tyske doktrin (som repræsentanten for afdødes børnebørn henviste til) kunne formålet med denne bestemmelse (også) være at sikre retssikkerheden, og i lyset af dette formål ville den pågældende bestemmelse også finde anvendelse på sager, hvor arveladeren, som følge af en ændring af den lov, der skulle finde anvendelse på arvesagen, ikke havde mistet habiliteten til at foretage en disposition, men at der (kun) var sket en ændring i betingelserne for udøvelse af denne evne. Ifølge den tyske doktrin bør den lov, som fandt anvendelse på tidspunktet for den oprindelige dødsdisposition (dvs. på tidspunktet for oprettelsen af ægtefællernes fælles testamente), stadig finde anvendelse på tilbagekaldelse eller ændring af dødsdispositionen. Dette synspunkt er dog ikke helt anerkendt. Selv M. Pfeifer anerkender, at hvis en person har været i stand til at træffe en dødsdisposition i overensstemmelse med den lov, som fandt anvendelse på tidspunktet for foretagelse af dispositionen, kan denne person til enhver tid ændre eller tilbagekalde denne disposition uanset de relevante bestemmelser i den lov, der fandt anvendelse på tidspunktet for ændring eller tilbagekaldelse af denne disposition. Hvis arveladeren var i stand til at testamentere, vil den pågældende til enhver tid have mulighed for at tilbagekalde eller ændre sin disposition (M. Pfeifer, Dédický statut, s. 173).
3. Ifølge den forelæggende ret **fremgår det ikke** af artikel 26, stk. 2, i forordning nr. 650/2012, at der skulle ske en »vedvarende«

begrænsning af arveladerens evne til at foretage sådanne dispositioner »i det uendelige« i henhold til den lov, der skulle finde anvendelse på datoen for indgåelsen af aftalen om arv og på arven efter denne arvelader i tilfælde af hans død, og dette gælder uanset, at arveladeren i henhold til den lov, som fandt anvendelse på alle forhold vedrørende arven efter arveladeren på tidspunktet for hans død, var berettiget til at opløse (tilbagekalde eller ændre) aftalen om arv.

4. Den forelæggende ret antager, at muligheden for at foretage dispositioner i henhold til artikel 26, stk. 2, i forordning nr. 650/2012 skal fortolkes således, at denne udelukker at en person efter en senere ændring af den lov, der finder anvendelse på sagen, har mulighed for at ændre eller tilbagekalde en dødsdisposition.

Vedrørende spørgsmålet om kompetencen for den bemyndigede, tilsynsførende dommer, der handler på vegne af Obvodní soud pro Prahu 1 (distriktsdomstolen i Prag 1), til at indgive en anmodning om en præjudiciel afgørelse:

1. Det fremgår af artikel 1, stk. 1, i lov nr. 292/2013, at efter denne lov skal domstolene behandle og afgøre de retsforhold, der er omfattet af denne lov. I henhold til artikel 100, stk. 1, i lov nr. 292/2013 skal: behandling af arvesager af førsteinstansretten foretages af en notar som tilsynsførende dommer, medmindre andet fremgår af bestemmelserne i denne lov. I artikel 100, stk. 2, i lov nr. 292/2013 er undtagelserne til artikel 100, stk. 1 angivet, og denne opregning omfatter ikke indgivelse af en anmodning om en præjudiciel afgørelse Domstolen; en bemyndiget tilsynsførende dommer er derfor berettiget til at udføre en sådan handling. Det fremgår af artikel 101, stk. 2, i lov nr. 292/2013, at: retten, efter at have indledt behandling af sagen, træffer en afgørelse om overdragelse af opgaver til en notar, hvilket ikke forkyndes.
2. Det fremgår af artikel 103, stk. 4, i lov nr. 292/2013, at: **»En notar, en notarkandidat, en notarpraktikant og en notaransat, der har bestået kvalifikationseksamen i henhold til andre retsforskrifter, i arvesager, ved udførelse af en tilsynsførende dommers opgaver, har alle de rettigheder, der tilkommer retten som en offentlig myndighed i forbindelse med udøvelse af den dømmende magt«.**
3. Det fremgår af artikel 90, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 37/1992, at: I afgørelsen vedrørende en arvesag angives navn og efternavn på den tilsynsførende dommer, adressen på dennes notarkontor samt oplysning om, at retten har overladt ham kompetence til at udføre opgaver i arvesagen som en tilsynsførende dommer. I oplysningen om muligheden for at indgive appel anføres rettens adresse og adressen på

den tilsynsførende dommers notarkontor, som det sted, hvortil appellen skal indgives. En udskrift af afgørelsen i arvesagen underskrives af den tilsynsførende dommer, notarens stedfortræder beskikket i henhold til artikel 24, stk. 1, i lov nr. 358/1992, en notarpartner eller en notarkandidat, der er udpeget af notarkammeret til at afløse notaren under udførelse af dennes opgaver.

[...]

ARBEJDSDOKUMENT